

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de doorlichting van Vrije Basisschool voor Buitengewoon Onderwijs - Het Sas te ANTWERPEN 3

Hoofdstructuur	buitengewoon basisonderwijs
Instellingsnummer	25536
Instelling	Vrije Basisschool voor Buitengewoon Onderwijs - Het Sas
Directeur	Hilde SCHEERS
Adres	Galjoenstraat 2 - 2030 ANTWERPEN 3
Telefoon	03-541.32.64
E-mail	hilde.scheers@cksa.be
Bestuur van de instelling	VZW Centr. Kath. Schoolcom. Antwerpen
Adres	Otto Veniusstraat 22 - 2000 ANTWERPEN 1
Scholengemeenschap	groepering CKSA BaO
Adres	Otto Veniusstraat 22 - 2000 ANTWERPEN 1
CLB	Vrij CLB De Wissel Antwerpen
Adres	Hallershofstraat 7 - 2100 DEURNE
Dagen van het doorlichtingsbezoek	01-06-2015; 02-06-2015; 03-06-2015; 04-06-2015
Einddatum van het doorlichtingsbezoek	04-06-2015
Datum bespreking verslag met de instelling	17-06-2015
Samenstelling inspectieteam	
Inspecteur-verslaggever	Marian TEERLINCK
Teamleden	Anne VANWELDEN, Jan SPELTINCX

INHOUDSTAFEL

INLEIDING	3
1 SAMENVATTING	5
2 DOORLICHTINGSFOCUS	7
2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus.....	7
2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus.....	7
3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?	8
3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?	8
3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?	8
3.1.1.1 communicatie en taal in type 2 - kleuteronderwijs, communicatie en taal in type 2 - lager onderwijs, communicatie en taal, Nederlands in type 4 - kleuteronderwijs, communicatie en taal, Nederlands in type 4 - lager onderwijs	8
3.1.1.2 muzische vorming in type 2 - kleuteronderwijs, muzische vorming in type 2 - lager onderwijs, muzische vorming in type 4 - kleuteronderwijs, muzische vorming in type 4 - lager onderwijs ¹⁰	
3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?.....	11
3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?.....	12
3.2 Respecteert de school de overige reglementering?	13
4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?	14
4.1 Deskundigheidsbevordering.....	14
4.2 Sociale en emotionele begeleiding.....	15
5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL	16
6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL	17
6.1 Wat doet de school goed?.....	17
6.2 Wat kan de school verbeteren?	17
7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN	18
8 OVERIGE REGELGEVING: REGELING VOOR VERVOLG	18

INLEIDING

De decretale basis van het onderzoek

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de school

1. de onderwijsreglementering respecteert,
2. op systematische wijze haar eigen kwaliteit onderzoekt en bewaakt,
3. haar tekorten al dan niet zelfstandig kan wegwerken

(zie artikel 38 van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, 8 mei 2009).

Een doorlichting is dus een onderzoek van

1. de onderwijsreglementering,
2. de kwaliteitsbewaking door de school,
3. het algemeen beleid van de school.

Een onderzoek in drie fasen

Een doorlichting bestaat uit drie fasen: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en het doorlichtingsverslag.

- Tijdens het vooronderzoek bekijkt het inspectieteam de gehele school aan de hand van het CIPO-referentiekader. Het vooronderzoek wordt afgesloten met een doorlichtingsfocus: een selectie van te onderzoeken aspecten tijdens het doorlichtingsbezoek.
- Tijdens het doorlichtingsbezoek voert de onderwijsinspectie het onderzoek uit aan de hand van observaties, gesprekken en analyse van documenten.
- Het doorlichtingsverslag beschrijft het resultaat van de doorlichting, bevat een advies over de verdere erkenning en wordt gepubliceerd op www.doorlichtingsverslagen.be.

Een gedifferentieerd onderzoek

1. Omdat de onderwijsinspectie gedifferentieerd doorlicht, onderzoekt het inspectieteam in de school een selectie van de onderwijsreglementering:
  - het voldoende handelingsplanmatig nastreven van de onderwijsdoelstellingen
Hiertoe selecteert de onderwijsinspectie een aantal leergebieden.
Daarbij onderzoekt de onderwijsinspectie altijd de vijf fasen van handelingsplanning:
    - de beginsituatiebepaling
    - de doelselectiefase
    - de voorbereidingsfase
    - de uitvoeringsfase
    - de evaluatiefase.
  - een selectie van andere erkenningsvoorwaarden, waaronder de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne.
  - een selectie van overige regelgeving.
2. Om de kwaliteitsbewaking door de school na te gaan, selecteert het inspectieteam een aantal procesvariabelen. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of de school voor deze procesvariabelen aandacht heeft voor
  - doelgerichtheid: welke doelen stelt de school voorop?
  - ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt de school om efficiënt en doelgericht te werken?
  - doeltreffendheid: bereikt de school de doelen en gaat de school dit na?
  - ontwikkeling: heeft de school aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?
3. Het inspectieteam onderzoekt ten slotte het algemeen beleid van de school aan de hand van vier procesvariabelen: leiderschap, visieontwikkeling, besluitvorming, kwaliteitszorg.

In dit luik rapporteert het inspectieteam ook over het zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid van de school.

Het advies

De adviezen die de onderwijsinspectie uitbrengt, hebben betrekking op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de school. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de school of van structuuronderdelen.
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de school of van structuuronderdelen als de school binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies.
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de school of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de school de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Tot slot

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve doorlichtingsverslag informeert de directeur van de school de ouders en leerlingen over de mogelijkheid tot inzage.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de school het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de school of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De school mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1 SAMENVATTING

De vrije basisschool voor buitengewoon onderwijs "Het Sas" richt zich tot leerlingen met een matige tot ernstige mentale beperking (type 2) of leerlingen met een motorische beperking (type 4). De school maakt deel uit van een grote scholengemeenschap waarvan vijf scholen voor het buitengewoon onderwijs. Ze bevindt zich op een grote campus te midden van een industrieel gebied. Ze deelt de campus met een school voor buitengewoon secundair onderwijs en een dienstverlenend centrum. Dit centrum werd drie jaar geleden omgevormd tot een multifunctioneel centrum (MFC). Het schoolbeleid kon hierdoor een aanzienlijk aantal schooleigen paramedische personeelsleden aanwerven. De pas aangestelde directeur stond al vlug voor de uitdaging om deze nieuwe multidisciplinaire werking vorm te geven. De paramedici die aan de school verbonden zijn werken hoofdzakelijk groepsondersteunend, dit doen ze omdat het MFC voor de meeste leerlingen in een individuele, therapeutische en een revaliderende werking voorziet. De snelle opeenvolgende directie- en personeelwissels en de uitbreiding van het team vergden de voorbije jaren de nodige energie en vroegen de nodige flexibiliteit van de teamleden.

Het schoolteam kiest ervoor om de leerlingengroepen type-gemengd in zes stromen te organiseren. Om blijvend tegemoet te komen aan de eigenheid en de mogelijkheden van de leerlingen maakt ze momenteel nieuwe denkoefeningen. De instroom van leerlingen met ernstige meervoudige beperkingen (EMB) of een autismespectrumstoornis neemt toe. Het groot aantal leerlingen uit een anderstalige of grootstedelijke context vormen bijkomende uitdagingen voor het schoolteam. In haar oordeel houdt de onderwijsinspectie rekening met de specifieke kenmerken van de school, de omgeving, het personeel en de leerlingen.

Op basis van het vooronderzoek van 22 mei 2015 bepaalde de onderwijsinspectie de focus die ze tijdens deze doorlichting onderzocht. Ze ging de inspanningen van het schoolteam na om voor de leergebieden Nederlands/communicatie en taal én voor muzische vorming de ontwikkelingsdoelen volgens het cyclisch proces van handelingsplanning na te streven. Daarnaast peilde de onderwijsinspectie naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de deskundigheidsbevordering en de sociale en emotionele begeleiding en naar aspecten van het algemeen beleid. Ten slotte onderzocht ze ook een selectie van regelgeving en de mate waarin de school aandacht heeft voor de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne van de leeromgeving.

Het onderzoek naar de onderwijsdoelstellingen wijst uit dat het schoolteam voldoende inspanningen levert om via een kwaliteitsvol en cyclisch proces van handelingsplanning voor Nederlands/communicatie en taal én voor muzische vorming de passende doelen na te streven. De meeste stroomwerkingen zetten sterk in op een beeldvorming op groepsniveau. De teamleden die dit in mindere mate doen erkennen hun groeikansen hierin. De multidisciplinaire teams bepalen een wenselijk basisklimaat voor de verschillende doelgroepen. Vanuit de accenten die de teams leggen formuleren ze prioritaire zorgvragen die aanleiding geven tot een relevante doelenselectie op maat van de groep. Voor het leergebied muzische vorming is in een aantal gevallen de doelenselectie niet het resultaat van een multidisciplinair overleg. Het gebeurt dat de teamleden de relevantie en de haalbaarheid van de uitgebreide doelenselectie minder in vraag stellen. Het schoolteam houdt rekening met de verwachtingen en de wensen van de ouders. De informatie over de wijze van communiceren in de thuiscontext en de interesses, hobby's en de spelontwikkeling verrijken de individuele beeldvorming voor beide leergebieden. In het individueel handelingsplan selecteren de leraren of therapeuten enkele prioritaire doelen. Op groeps- en individueel niveau kunnen tussenstappen de doelgerichtheid verhogen. De multidisciplinaire overlegorganen bereiden het pedagogisch-didactisch handelen voor op leerling-, groeps- en schoolniveau. Voor het leergebied muzische vorming zijn er in sommige groepen verschillende teamleden verantwoordelijk voor een bepaald domein of onderdeel. De klasleraren hebben niet altijd zicht op het totale aanbod omdat de doelenselectie en de voorbereiding niet steeds met alle betrokkenen in overleg gebeurt. Het schoolteam voorziet voor beide leergebieden middelen en activiteiten die de maatschappelijke integratie van de leerlingen bevorderen. De leerlingen kunnen experimenteren en exploreren in functioneel ingerichte klassen. Binnen het zorg- en het teamoverleg evalueren de teamleden permanent de individuele zorgvragen. Op groepsniveau is de terugkoppeling naar de vooropgestelde doelen niet steeds herkenbaar omwille van ontbrekende

tussenstappen. De bruggroep is zich bewust van dit hiaat en werkt momenteel voor beide leergebieden aan een schooleigen doelenkader dat gradueel is opgebouwd.

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de processen in de focus toont aan dat voor de deskundigheidsbevordering het schoolklimaat en het duidelijk beleid een veilige omgeving bieden. Deze omgeving stimuleert de teamleden om hun ondersteuningsnoden te formuleren. Door de sterk uitgebouwde overlegstructuur krijgen ze ruim de kans om samen te werken met anderen en van elkaar te leren. De kritisch-reflecterende ingesteldheid van de stuurgroep leidt tot gerichte keuzes in functie van de individuele professionalisering of de versterking van het team. De mentor neemt verschillende initiatieven om de grote groep van nieuwe teamleden te informeren over organisatorische en onderwijskundige aspecten. Voor de sociale en emotionele begeleiding is de doelgerichte aandacht voor de sociale gegevens, het sociaal gedrag en de sociaal-emotionele ontwikkeling in de handelingsplanning duidelijk aanwezig. De pijlers van het pedagogisch project sluiten hier nauw bij aan. Ze zijn zeer herkenbaar op de werkvloer. De handelingen en de omgangsstijl van de teamleden zijn gericht op het emotioneel comfort van de leerlingen. De observaties van de leerlingen tijdens de leermomenten in de klas, op de speelplaats of op het maandfeest tonen aan dat de sociale en- emotionele begeleiding doeltreffend is.

Het onderzoek naar het algemeen beleid maakt duidelijk dat de directeur erin slaagt om de beschikbare middelen en ook de persoonlijke capaciteiten van haar teamleden strategisch in te zetten. Het schoolteam respecteert unaniem haar duidelijkheid, haar inzet en haar nabijheid op de werkvloer. Het gedeeld leiderschap krijgt gestalte in de zelfsturende teams. De doelgerichtheid van de schoolvisie en de duidelijke communicatie werken stimulerend, inspirerend en motiverend. De duidelijke en afgebakende communicatiestructuren en ook de hoge frequentie van de bijeenkomsten dragen bij tot besluiten die zorgen voor een dynamische schoolontwikkeling. Het schoolteam kent haar eigen werkpunten en plant doelgericht verbetertrajecten.

Het onderzoek naar de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne van de leeromgeving toont aan dat de school op systematische wijze zorg draagt voor de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne van haar leer- en werkomgeving. Het ondernemend beleid zorgt ondanks de verouderde structuur voor voldoende geschikte en comfortabele lokalen. Het onderzoek naar de geselecteerde aspecten van de regelgeving en de overige regelgeving toont aan dat de school deze respecteert.

De onderwijsinspectie formuleert voor alle onderzochte erkenningsvoorwaarden een gunstig advies. Ze drukt haar waardering uit voor het intern beleid dat op een dynamische en daadkrachtige wijze de schoolwerking kwaliteitsvol heeft uitgebouwd. Het veerkrachtig team gelooft er sterk in om dit onder de uitgezette structuren, samen met de nieuwe directeur, verder vorm te geven.

2 DOORLICHTINGSFOCUS

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting selecteerde de onderwijsinspectie onderstaande leergebieden en procesindicatoren/procesvariabelen voor verder onderzoek.

2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus

type 2 - kleuteronderwijs

communicatie en taal, muzische vorming

type 2 - lager onderwijs

communicatie en taal, muzische vorming

type 4 - kleuteronderwijs

communicatie en taal, muzische vorming, Nederlands

type 4 - lager onderwijs

communicatie en taal, muzische vorming, Nederlands

2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus

Personeel - Professionalisering

Deskundigheidsbevordering

Onderwijs - Begeleiding

Sociale en emotionele begeleiding

3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?

3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?

3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?

Het onderzoek naar het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen levert voor de geselecteerde leergebieden het volgende op.

3.1.1.1 communicatie en taal in type 2 - kleuteronderwijs, communicatie en taal in type 2 - lager onderwijs, communicatie en taal, Nederlands in type 4 - kleuteronderwijs, communicatie en taal, Nederlands in type 4 - lager onderwijs

Voldoet

Het schoolteam levert voldoende inspanningen om via een cyclisch proces van handelingsplanning passende ontwikkelingsdoelen voor Nederlands/communicatie en taal na te streven. Vanuit een kwaliteitsvolle beginsituatiebepaling formuleert het multidisciplinair team prioritaire zorgvragen. Deze expliciete zorgvragen vormen het uitgangspunt voor een herkenbare doelenselectie. Ze zetten ook aan om een passend onderwijsaanbod op maat van de leerling of groep voor te bereiden. De multidisciplinaire teams evalueren permanent de zorgvragen die leiden tot een geactualiseerde beginsituatie.

Beginsituatiebepaling

*Beeldvorming
Functionele neerslag
Opvolging
Actualisering*

Het schoolbeleid stippelde een intakeprocedure uit waarbij ouders of gezinsondersteuners de nodige contextgegevens bezorgen. De wijze van communiceren van de leerlingen in de vaak anderstalige thuisomgeving komt eveneens uitgebreid aan bod. Vanuit haar brugfunctie bevraagt het zorgteam de ouders voortdurend. Ze neemt hen als volwaardige partners mee in het verdere schooltraject. De logopedisten van het MFC hanteren verschillende gestandaardiseerde testen. De vlotte opname van de resultaten in het kindbeeld en de aanwezigheid van deze therapeuten op de kindbesprekingen zijn verrijkend voor de beeldvorming. De schooltherapeuten willen echter hun schooleigen werking verder uitbouwen en geven aan dat er nood is aan observatielijsten op stroom- of op schoolniveau. Zo kunnen ze onder meer de beginsituatie van de leerlingen die niet door het MFC ondersteund worden ook vanuit therapeutische invalshoek voldoende vormgeven. De klasleraren verrijken het verslag van de eindklassenraad met nieuwe observatiegegevens. Het kleuterteam hanteert observatielijsten die aanzetten tot gericht observeren. De beeldvorming op groepsniveau is richtinggevend voor het leggen van accenten en het stellen van prioriteiten. De multidisciplinaire teams komen tot een wenselijk basisklimaat voor de verschillende doelgroepen. De teams benutten het wekelijks overleg onder meer om de beeldvorming multidisciplinair te actualiseren en de zorgvragen te formuleren, te evalueren en bij te sturen. Indien nodig vragen ze een extra kindbespreking aan. Het zorgteam komt wekelijks bijeen. Samen met het CLB behandelt ze permanent zorgvragen en noden. De taken voor opvolging verdeelt ze onder de verschillende disciplines.

Doelenselectiefase

*Selectie ontwikkelingsdoelen
Leerlingenkenmerken
Op maat
Harmonische ontwikkeling en
optimale integratie
Evenwichtig aanbod
Doelenkaders
Multidisciplinair overleg*

De teamleden zijn doordrongen van de visie op het leergebied en linken er het pedagogisch project aan. Ze selecteren relevante doelen op maat van de globale groep. Dit resulteert soms in een graduele opbouw. Elke stroom doorloopt zijn eigen groeiproces en erkent de knelpunten die de doelgerichte werking soms wat hypothekeren. Zo voelt bijvoorbeeld de C-stroom de nood om te investeren in de bespreking van de groepsworkplannen en in het vormen van een gedeelde visie. Ze zijn naar eigen zeggen nog te veel op eigen terrein bezig. Sommige therapeuten zijn op zoek om gepaste therapeutische doelen te linken aan de ontwikkelingsdoelen. In het individueel handelingsplan selecteren de teamleden

enkele prioritaire ontwikkelingsdoelen. De aandacht voor doelen op maat uit zich onder meer in het selecteren van ontwikkelingsdoelen voor zowel type 2 en type 1 als eindtermen en ontwikkelingsdoelen van het gewoon onderwijs. Zowel op groeps- als op individueel niveau kunnen tussenstappen de doelgerichtheid verhogen. Het schoolbeleid erkent dit haat en de bruggroep werkt aan een schooleigen doelenkader voor dit leergebied.

Vorbereidingsfase

*Planning
Multidisciplinair
Groeperingsvorm
Infrastructuur en uitrusting*

De multidisciplinaire teams bereiden het pedagogisch handelen voor. De stuurgroep neemt het voorbereidend werk op schoolniveau op zich en koppelt de resultaten steeds terug naar de teams. De logopedisten proberen het ontwikkelingsproces van dit beginnend multidisciplinair schoolteam verder uit te diepen door onder meer het logo-overleg te installeren. Zij willen werk maken van de doorstroming in aanpak, reflecteren over hun inzet als klasondersteuner en bewaken dat alle therapienoden voor alle kinderen ingevuld worden. Ook de andere therapeuten zijn op dit vlak zoekend en streven ernaar hun expertise maximaal in te zetten. De concrete planning van het aanbod toont aan dat de teamleden vooral vanuit de activiteiten vertrekken. De leden van de bruggroep erkennen dat ze de voorbereiding nog meer in het ontwikkelingsperspectief van de leerlingen kunnen plaatsen. In de activiteitenfiches, de projectwerking en binnen de thematische aanpak valt de aandacht voor horizontale samenhang met alle leergebieden op. De teamleden stemmen de roosters onderling af zodat een gedifferentieerde werking, ook over de groepen heen, mogelijk wordt. Het schoolbeleid investeerde in de afstemming van de roosters met de werking van het MFC. Ze kiest ervoor om, daar wanneer het kan, de leerlingen zoveel mogelijk te laten deelnemen aan de groepsmomenten. Het schoolteam waardeert dit sterk.

Uitvoeringsfase

*Planmatige aanpak
Aanbod op maat
Organisatie op maat
Actief leren
Klasmanagement
Methodiek en werkvormen
Samenhang realiseren*

De teamleden zijn doordrongen van het uitgangspunt om met geschikte communicatiesystemen de maatschappelijke integratie van hun leerlingen te bevorderen. Dit leergebied krijgt dan ook een centrale plaats binnen het totale onderwijsaanbod. De teamleden schakelen doordacht diverse ondersteunende hulpmiddelen in. De inzet van ICT als ondersteunend middel is opvallend. De schoolbibliotheek, de boekenhoeken, de functionele tijd- en ruimtekaders en verwijzers creëren een talige omgeving op maat van de groepen. Het schoolbeleid stuurt aan op een nette en veilige school- en klasomgeving. Ze investeert in de inrichting van de klassen en in aangepaste leermiddelen. Dit doet ze steeds in functie van de noden van de leerlingen en de teamleden. De vlotte overgangsmomenten en de verschillende werkvormen die naadloos in elkaar overvloeien dragen bij tot een optimaal gebruik van de onderwijstijd. De teamleden optimaliseren met diverse methodieken en werkvormen de betrokkenheid en het welbevinden van de leerlingen. In het gevarieerd aanbod zit er een goed evenwicht tussen rustgevende rituelen en uitdagende leermomenten.

Evaluatiefase

*Visie en afspraken
Systeem of instrument
Gelinkt aan
doelen/diagnostisch
Valide
Betrouwbaar
Evenwichtig en representatief
Procesevaluatie
Rapportering*

Het multidisciplinair team reflecteert kritisch over het onderwijsaanbod en over de wijze van handelen. Dit doet ze in functie van het nastreven van de vooropgestelde doelen. Ze evalueert permanent de expliciete zorgvragen van de individuele leerlingen. Onder leiding van de orthopedagoge legt ze in de tussentijdse en eindevaluaties de besluiten hieromtrent vast. In vele gevallen zijn de observaties van de teamleden hiervoor richtinggevend. Het zorgteam hecht veel belang aan het effect van de groepssamenstelling op de individuele leerling. Ze toetst geregeld met de betrokkenen af of de leerling juist georiënteerd werd. Op groepsniveau is de terugkoppeling naar de vooropgestelde doelen niet steeds herkenbaar omwille van ontbrekende tussenstappen. Zoals eerder vermeld werkt

de bruggroep hieraan. De orthopedagoge en de mentor zetten een procedure voor schoolverlaters op. De eindbespreking van deze leerlingen brengt alle relevante partners en indien mogelijk ook de betrokkenen van de toekomstige scholen bijeen. Dit doen ze in het belang van een goede overdracht van informatie en om de ouders zo goed mogelijk te ondersteunen. De teamleden noteren relevante observatiegegevens in de heen- en weerschriften. Door de laagdrempelige werking vinden ouders steeds vlotter de weg naar het oudercontact. De teamleden stemmen binnen de stroomwerking de rapporten op elkaar af. Ze hebben aandacht voor de leervorderingen onder de verschillende domeinen van het leergebied. In een aantal gevallen hypothekeken het taalgebruik en de vormgeving de toegankelijkheid voor de (anderstalige) ouders.

3.1.1.2 muzische vorming in type 2 - kleuteronderwijs, muzische vorming in type 2 - lager onderwijs, muzische vorming in type 4 - kleuteronderwijs, muzische vorming in type 4 - lager onderwijs

Voldoet

Het schoolteam levert voldoende inspanningen om via een cyclisch proces van handelingsplanning passende ontwikkelingsdoelen voor muzische vorming na te streven. De verslagen van de eindklassenraad en de informatie van de ouders verrijken de beeldvorming. Sommige observatiegegevens kunnen aan kwaliteit winnen. De zorgvragen vormen het uitgangspunt voor een herkenbare doelenselectie en een aanbod op maat van de leerling of groep. In een aantal stromen is de multidisciplinaire of relevante doelenselectie minder aanwezig. De verschillende teamleden hebben een beperkter zicht op het geplande totale aanbod. De bruggroep werkt een schooleigen gradueel doelenkader uit om de doelgerichte werking en de evaluatie te versterken.

Beginsituatiebepaling

*Beeldvorming
Functionele neerslag
Opvolging
Actualisering*

Het schoolteam verzamelt vanuit gesprekken met de ouders informatie over hobby's, interesses of spelontwikkeling die relevant is voor de individuele beeldvorming. In een aantal stromen geven de observaties van de therapeuten, de ondersteuners of de vakleraar muzische vorming de beginsituatie mee vorm. De kwaliteit van deze informatie is teamlidafhankelijk. Zo zijn er gegevens vanuit gerichte observaties maar zijn er ook eerder subjectieve vaststellingen over de participatie en de beleving van de leerling. De stromen brengen het leergebied op verschillende wijze in kaart. De klasleraren formuleren een aantal prioritaire zorgvragen op individueel en op groepsniveau.

Doelenselectiefase

*Selectie ontwikkelingsdoelen
Leerlingenkenmerken
Op maat
Harmonische ontwikkeling en
optimale integratie
Evenwichtig aanbod
Doelenkaders
Multidisciplinair overleg*

De doelenselectie is niet overal onderwerp van multidisciplinair teamoverleg. Soms selecteren de teamleden die een opdracht uitvoeren binnen het leergebied ontwikkelingsdoelen op maat voor de groep en ook voor de individuele leerling. De klasleraren verwijzen naar de groepswerkplannen van die bepaalde teamleden. Een aantal keer is hier weinig informatie over de doelenselectie terug te vinden. Er is dan ook minder zicht op een al dan niet evenwichtig aanbod. In andere stromen selecteren de betrokkenen gestructureerd en planmatig ontwikkelingsdoelen. Als trajecten over de subgroepen doorlopen ontstaat er een graduele opbouw. Het gebeurt dat klasleraren alle ontwikkelingsdoelen type 1 opsommen en de relevantie en de haalbaarheid bij het nastreven van al deze doelen niet in vraag stellen. Voor de leerlingen met EMB zoeken de klasleraren heel gericht hoe het muzisch handelen een middel kan zijn om uiting te geven aan de innerlijke wereld. Hier formuleren ze heel concrete doelen die aanleiding geven tot een aanbod op maat van de individuele leerling. Het schoolbeleid erkent de nood aan een schooleigen doelenkader. De bruggroep werkt dit uit. Alle teamleden zijn doordrongen van het belang van muzische activiteiten in het kader van een optimale integratie. Ze hanteren de muzische doelen ook vaak binnen de sociaal-emotionele ontwikkeling van de leerlingen.

Vorbereidingsfase Ook de voorbereiding gebeurt op een verschillende wijze en is team- of teamlidafhankelijk. De planning gebeurt niet in alle groepen even grondig en is bijgevolg dan ook minder ondersteunend. De activiteitenfiches vangen dit deels op maar dekken ook niet altijd het volledige aanbod. De teamleden gaan vaak heel gericht op zoek naar de nodige ondersteuning voor individuele leerlingen. Op groepsniveau voorziet het team eveneens een doordachte inzet van de additionele hulp. Op schoolniveau organiseren verschillende verantwoordelijken muzische activiteiten waarvan het maandfeest een voorbeeld is. Het schoolteam bereidt dit op een doordachte wijze voor zodat alle leerlingen hieraan kunnen deelnemen.

Uitvoeringsfase De klasleraren vullen het aanbod vaak aan met muzische tussendoortjes en muzische activiteiten al dan niet geïntegreerd binnen andere leergebieden. De teamleden organiseren zinvolle extra-murosactiviteiten en klasdoorbrekende workshops. Ze denken er ook aan om de ouders hierin te betrekken. De organisatie van een schaaktornooi met leerlingen van het gewoon onderwijs en de leerlingen die zelf een dansshow organiseren zijn hier enkele voorbeelden van. Het schoolbeleid onderhoudt positieve contacten met de buurt waaruit verrassende initiatieven voortvloeien. Voor de leerlingen met EMB vertonen de teamleden de bereidheid en de vaardigheid om in te spelen op de momentane behoeften. Er ontstaan betekenisvolle activiteiten die de therapeuten en klasleraren samen leiden. De leerlingen krijgen voldoende kansen om te exploreren en te experimenteren. De klasinrichting, de werkvormen en de materialen zijn hierop afgestemd. Verschillende individuele professionaliseringsinitiatieven tonen aan dat meerdere leraren het domein 'media' dieper willen verkennen. Er zijn initiatieven waarin leraren samen met leerlingen experimenteren met zelf ontwikkeld film- en fotomateriaal.

Evaluatiefase De observaties van de klasleraren en in sommige gevallen van de andere verantwoordelijke teamleden geven de evaluatie vorm. Deze observaties zijn soms subjectief en divers onder meer door het gebrek aan doelgerichtheid. Door het eerder beperkt (in)formeel overleg is in sommige stromen de afstemming tussen de evaluatiegegevens van alle kindbetrokkenen minimaal. In andere stromen en in het bijzonder waar leraren in tussenstappen op maat voorzien, zijn er besluiten die een betrouwbaar beeld geven van de ontwikkeling en de vorderingen van de leerlingen. Een aantal leraren hebben de gewoonte om terug te blikken met de leerlingen. De leraren bespreken het individueel handelingsplan waarin het leergebied steeds aan bod komt met de ouders op het oudercontact. In een aantal stromen nemen de klasleraren het leergebied maar een zeer beperkt aantal keer op in de rapporten.

3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?

De school gaat op een systematische wijze haar situatie op het vlak van bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne na. Dit blijkt uit de regelmaat waarmee ze controles, risicoanalyses en inspraak van het personeel uitvoert. Hierdoor kent ze de tekorten en is ze waakzaam voor ongunstige veranderingen in de leer- en werkomgeving van het personeel.

De werkwijze van de school toont aan dat ze gebruikmaakt van de analyses van deskundigen en dat ze rekening houdt met de opmerkingen van personeel. Opgemerkte tekorten neemt ze op in plannen die de beheersing ervan regelen. De uitgewerkte plannen zijn concreet en planmatig.

Uit de controles en adviezen van externe controlediensten, de interne dienst (preventieadviseur) en de externe dienst, blijken er enkele/meerdere tekorten te zijn opgemerkt op het vlak van bewoonbaarheid en

veiligheid en gezondheid en hygiëne. Deze tekorten zijn op het ogenblik van de doorlichting gedeeltelijk opgelost. Wat nog moet verbeteren, is in de planning voorzien en pakt de instelling aan via organisatorische maatregelen en/of kleinere werken en/of sensibiliserende acties. Dit gebeurt in afwachting van de realisatie van de verbeteractie ten gronde.

De onderwijsinspectie bezocht tijdens de doorlichting de meeste lesplaatsen van de school. De vaststellingen van deskundigen, die terug te vinden zijn in documenten, stemmen overeen met wat de onderwijsinspectie tijdens de doorlichting opmerkt.

De school krijgt een gunstig advies voor de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne. Omwille van de systematiek en de daadkracht waarmee de instelling tekorten opspoot en wegwerkt, de realisatie van kleinere (tussentijdse) oplossingen en de aandacht voor proactieve acties, vertrouwt de onderwijsinspectie op het beleidsvoerend vermogen van de instelling om de resterende tekorten weg te werken.

3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde erkenningsvoorwaarden levert het volgende op.

Onderzochte erkenningsvoorwaarde	
Neemt de school de reglementering inzake vakantieperiodes en de aanwending van de onderwijstijd, zoals bedoeld in artikel 50 in acht? (decreet bao - art. 62,8°)	ja
Heeft de school een beleidscontract of beleidsplan met een centrum voor leerlingenbegeleiding waarin de vereiste bepalingen zijn opgenomen? (decreet bao - art. 62,10°)	ja

3.2 Respecteert de school de overige reglementering?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde reglementering levert het volgende op.

Onderzochte regelgeving	
Is er een schoolreglement waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 37)	ja
• geldelijke en niet-geldelijke ondersteuning die niet afkomstig is van de Vlaamse gemeenschap en de rechtspersonen die ervan afhankelijk	ja
• de bijdrageregeling	ja
• de engagementsverklaring tussen de school en de ouders waarin wederzijdse afspraken worden opgenomen over het oudercontact, voldoende aanwezigheid, vormen van individuele leerlingenbegeleiding en het positieve engagement ten aanzien van de onderwijstaal	ja
• het recht op inzage door de ouders en hun recht op toelichting bij de gegevens die op de leerling betrekking hebben, waaronder de evaluatiegegevens die worden verzameld door de school	ja
• informatie over extra-murosactiviteiten	ja
• de afspraken in verband met het rookverbod	ja
• het reglement inzake tucht en schending van de leefregels van de leerlingen, met inbegrip van een preventieve schorsing, een tijdelijke uitsluiting of een definitieve uitsluiting en inzake de beroepsprocedure, inbegrepen het hanteren van redelijke en haalbare termijnen	ja
• bepalingen in verband met het recht op onderwijs aan huis	ja
• de afspraken in verband met onderwijs aan huis	ja
• richtlijnen inzake afwezigheden en te laat komen	ja
• afspraken in verband met huiswerk, agenda's, leerlingenevaluatie en rapporten	ja
• de wijze waarop de leerlingenraad, de schoolraad en de ouderraad in voorkomend geval wordt samengesteld	ja
Is het schoolreglement conform het inschrijvingsrecht? (decreet bao - art. 37)	ja
Is er een schoolwerkplan waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 47)	ja
• de omschrijving van het pedagogisch project zijnde het geheel van fundamentele uitgangspunten dat het schoolbestuur voor de school vastlegt	ja
• de organisatie van de school en voornamelijk de indeling in leerlingengroepen	ja
• de wijze waarop de school het leerproces van de leerlingen beoordeelt en daarover rapporteert	ja
Bezorgt de school de verplichte informatie aan de ouders correct bij de eerste inschrijving? (decreet bao - art. 28)	ja
Respecteert de school het recht op 28 lestijden per week? (decreet bao - art. 48)	ja

4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of procesvariabelen levert het volgende op.

4.1 Deskundigheidsbevordering

Doelgerichtheid Het schoolbeleid is goed op de hoogte van de aanwezige expertise onder haar personeelsleden. Ze stelt dan ook hoge maar positieve verwachtingen zodat de deskundigheid voortdurend verder kan uitgebouwd worden. Het beleid geeft de mogelijkheid om eigen initiatieven voor te stellen maar gaat gerichte sturing niet uit de weg. De functiebeschrijving geeft de verwachtingen omtrent de persoonlijke professionalisering als kerntaak mee. De directeur en de teamleden bespreken op het functioneringsgesprek welke vormingen kunnen bijdragen aan de schoolprioriteiten. Het beleid heeft eveneens oog voor de individuele noden die onrechtstreeks de organisatie ten goede komen. De stuurgroep maakt van het nascholingsplan een dynamisch werkinstrument. Ze inventariseert, analyseert en evalueert de professionaliseringsinitiatieven. Dit doet ze op gepaste tijdstippen in de loop van het schooljaar zodat ze richting kunnen geven voor initiatieven in de nabije toekomst.

Ondersteuning De heersende cultuur van ‘samen school maken’ en ‘professionele leergemeenschap’ stimuleert de teamleden om hun eigen verantwoordelijkheid op te nemen. De sterke aanvangsbegeleiding draagt bij tot een vlotte initiatie in deze cultuur. Het schoolteam neemt verschillende initiatieven om de grote groep van nieuwe teamleden te informeren over de organisatorische en onderwijskundige werking op school. Het schoolbeleid voorziet in mentoruren die op een kwalitatieve manier op school- en leerkrachtniveau worden ingevuld. Het is opvallend dat ook het beleid inzake bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne in het aanvangstraject ruimschoots aan bod komt. Door de sterk uitgebouwde overlegstructuur krijgen teamleden ruim de kans om samen te werken met anderen en van elkaar te leren. Deze collectieve leeransen vinden plaats in een veilig klimaat waarin teamleden open kunnen communiceren. Het schoolbeleid volgt onder meer door klasbezoeken de praktijken van nabij op. Zo weet ze wanneer en waar ze de interne begeleiding intensief kan inzetten. Ze doet ook beroep op externe begeleiding. Personeelsleden krijgen de kans om de deskundigheid van andere scholen en instellingen te verkennen. De teamleden kunnen steeds terecht bij het zorgteam of bij het beleidsteam. De expertise van de leden van deze groepen creëert een breed ondersteunend draagvlak. Het schoolbeleid investeert in ruimtes waar teamleden informatie kunnen opzoeken en voorbereidend werk kunnen verrichten. Het lerarenlokaal en de orthotheek die dienst doen als werkruimte staan dan ook altijd tot hun beschikking.

Doeltreffendheid De teamleden delen hun verworven kennis en inzichten op het teamoverleg. De formele overlegmomenten van de therapeuten zorgen voor een groeiende doorstroom. Zo kunnen onder meer de nieuwe ICT- hulpmiddelen over de stromen heen maximaal ingezet worden. De kritisch-reflecterende ingesteldheid van de stuurgroep leidt tot gerichte keuzes in functie van de individuele professionalisering of de versterking van het team. Ze brengt ook steeds meer de effecten van de diverse multidisciplinaire samenwerkingsverbanden in kaart. Het schoolklimaat en het duidelijke beleid bieden hier een veilige omgeving die de teamleden stimuleert om hun ondersteuningsnoden te (durven) formuleren.

Ontwikkeling De meeste teamleden weten en erkennen waarin ze nog verder kunnen groeien. Ze staan open voor uitdagingen en zijn veranderbereid. Het schoolbeleid gaat de verdere uitdaging aan om een interdisciplinaire samenwerking op punt te zetten waarin de expertise van iedereen optimaal benut kan worden. Ze volgt de actuele onderwijsontwikkelingen van nabij op.

4.2 Sociale en emotionele begeleiding

Doelgerichtheid De doelgerichte aandacht voor de sociale gegevens, het sociaal gedrag en de sociaal-emotionele ontwikkeling is in de handelingsplanning duidelijk aanwezig. De pijlers van het pedagogisch project sluiten hier nauw bij aan. Ze zijn sterk herkenbaar op de werkvloer. De handelingen en de omgangsstijl van de teamleden zijn gericht op het emotioneel comfort van de leerlingen. Het schoolbeleid voerde vanuit diezelfde bekommernis infrastructurele aanpassingen door. De klasleraren van een aantal doelgroepen kiezen voor thema's en werkvormen die de leerlingen dichterbij hun belevingswereld of die van anderen brengen. De doordachte inzet van de leden van het zorgteam leidt tot interventies op leerling-, leerkracht-, ouder-, en schoolniveau. De crisishantering, de relationele en seksuele opvoeding en de rouwverwerking zijn initiatieven die het zorgteam coördineert vanuit een gedragen visie. Ze werkt de geplande voorstellen op een systematische en doelgerichte wijze uit. De nieuwe schoolstructuur staat in het teken van de optimale oriënteringen vanuit de sociaal-emotionele ontwikkelingsleeftijd van de leerlingen.

Ondersteuning Er zijn heel wat verschillende ondersteuners die de leerlingen begeleiden. Het schoolbeleid waakt hierover en streeft naar een gepaste begeleiding op de meest gepaste momenten. De vlotte formele en informele overlegmomenten met de begeleiders van het MFC vormen een meerwaarde in dit gebeuren. Het schoolbeleid wil naast 'partner zijn' ook zelfstandig de leerlingen, de ouders en de teamleden ondersteunen. Het takenpakket van de nieuwe disciplines zoals dat van de psychologe, de maatschappelijk werker en de sociaal verpleegkundige zijn hierop gericht. De psychologe biedt de leerlingen indien nodig zelf individuele begeleiding op sociaal of emotioneel vlak. Het zorgteam stippelt een beleid uit om de organisatie van het busvervoer kindvriendelijk te laten verlopen. Ze wil een visie uitwerken in verband met een gepaste benadering en omgang in verzorgingssituaties. De denkpistes en acties die ze onderneemt getuigen van kennis van zaken maar vooral van een professionele grondhouding. De zorg voor de leerlingen maar ook de zorg van de teamleden voor elkaar is opvallend.

Doeltreffendheid De kwaliteitsvolle intakeprocedure en de gepaste benadering van de ouders heeft effect op de deelname aan het oudercontact. Door de professionele begeleiding van het schoolteam spelen belemmerende contextfactoren minder een rol. Het schoolteam heeft een sterke bereidheid om samen op zoek te gaan naar de meest passende benadering. De recentelijk aangeworven psychologe heeft hierbij een sterk ondersteunende en coachende rol. Het speelplaatsbeleid, het rusthoekje en het permanentiesysteem zijn maar een aantal illustraties van interventies die rust brengen en preventief werken. De observaties van de ontspannen en blijde leerlingen tijdens de leermomenten in de klas, op de speelplaats of op het maandfeest getuigen van een doeltreffend sociaal en emotioneel beleid.

Ontwikkeling Het schoolteam heeft al meerdere malen aangetoond dat ze in verschillende omstandigheden voldoende veerkracht bezit om te veranderen waar nodig. Het zorg- en het beleidsteam hebben steeds nieuwe plannen en ideeën in het belang van de ondersteuning van de leerlingen en de teamleden.

5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op.

- Leiderschap** Het schoolbeleid zorgt voor een richtinggevend kader voor alle betrokkenen waarbinnen de concrete klas- en schoolpraktijk plaatsvindt. De directeur speelt hierbij een cruciale rol. Ze installeert duidelijke doelstellingen en verwachtingen en communiceert hier met alle teamleden doeltreffend over. Ze slaagt erin om alle beschikbare middelen en ook de persoonlijke capaciteiten van haar teamleden strategisch in te zetten. Het schoolteam respecteert unaniem haar duidelijkheid, haar inzet en haar nabijheid op de werkvloer. Het gedeeld leiderschap krijgt gestalte in de zelfsturende teams. Het beleidsteam, het zorgteam, de stuurgroep en de bruggroep zijn rechtstreeks betrokken bij het onderwijsproces en dit naargelang de situatie erom vraagt. De mandaten zijn duidelijk gesteld en de geëngageerde teamleden vinden ondersteuning bij de directeur en bij elkaar.
- Visieontwikkeling** De doelgerichtheid van de schoolvisie en de duidelijke communicatie werken stimulerend, inspirerend en motiverend. De teamleden vertalen de pijlers van het pedagogisch project in de praktijk. Het schoolbeleid wil de school als autonome organisatie en als goede partner verder uitbouwen. Ze doet dit samen met het schoolteam. In de overlegorganen krijgen teamleden de gelegenheid om te reflecteren en de bevindingen terug te koppelen. Het schoolteam kan de visie over de nieuwe schoolstructuur ondersteunen omdat ze de tijd en de kans krijgt om ze mee te ontwikkelen. Het beleidsteam heeft zicht op de visies die ontstaan binnen de verschillende stroomwerkingen. Ze waakt erover dat ze steeds stroken met het pedagogisch project van de school.
- Besluitvorming** De duidelijke en afgebakende communicatiestructuren en ook de hoge frequentie van de bijeenkomsten dragen bij tot besluiten die zorgen voor een dynamische schoolontwikkeling. De voorzitters en de coördinatoren van de teams zorgen voor de agenda en de verslaggeving. De teamleden kiezen met de nodige ernst vertegenwoordigers voor de stuurgroep. Het schoolbeleid wil voor alles tot een optimale invulling komen van de zorgvragen van de kinderen. Ze zetelt om die reden in heel wat andere geformaliseerde organen. Het campusoverleg, de netwerktafel en de computerstuurgroep georganiseerd op het niveau van het MFC en de school zijn hier voorbeelden van.
- Kwaliteitszorg** Het schoolbeleid bevraagt het team meerdere keren omtrent pedagogisch-didactische inhoud en beleidsplannen. Ze trekt conclusies uit de geanalyseerde gegevens. Zo werd onder meer de speelplaatswerking bijgestuurd, kreeg de paramedische omkadering vorm en wil men de schoolstructuur optimaliseren. Het schoolbeleid stippelt een beleidsplan uit met doelen en acties op korte en lange termijn. Door haar daadkrachtig optreden en planmatige manier van werken kan ze de gestelde prioriteiten op een vlotte manier realiseren. De veranderingsprocessen leiden tot besluiten die vastgelegd en opgevolgd worden. Het schoolteam kent haar eigen werkpunten en plant doelgericht verbetertrajecten in. Ze beschouwt de inbreng van externe partners en zeker ook van de ouders als waardevol. Het beleidsvoerend vermogen van de school krijgt vorm in het geïntegreerd samenspel van de professionele grondhouding van alle betrokken actoren.

6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL

6.1 Wat doet de school goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De multidisciplinaire teams komen tot een beeldvorming op groepsniveau en een gewenst basisklimaat die richting geeft om expliciete zorgvragen te formuleren en om de doelen te selecteren op maat van de groep.
- De geselecteerde doelen, de keuze van de activiteiten en middelen voor beide leergebieden zijn sterk gericht op de maatschappelijke integratie van de leerlingen.
- De teamleden schakelen doordacht verschillende ondersteunende hulpmiddelen in. Het teamoverleg en zorgteam evalueert permanent de zorgvragen.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- De schooltherapeuten willen hun schooleigen werking verder uitbouwen en hun expertise optimaal inzetten.
- Door de sterk uitgebouwde overlegstructuur krijgen teamleden ruim de kans om samen te werken met anderen en van elkaar te leren. Deze collectieve leerkanalen vinden plaats in een veilig klimaat waarin teamleden open kunnen communiceren.
- De kritisch-reflecterende ingesteldheid van de stuurgroep leidt tot gerichte keuzes in functie van de individuele professionalisering of de versterking van het team.
- De doelgerichte aandacht voor de sociale gegevens, het sociaal gedrag en de sociaal-emotionele ontwikkeling is in de handelingsplanning duidelijk aanwezig.
- De kwaliteitsvolle intakeprocedure en de gepaste benadering van de ouders heeft effect op de deelname aan het oudercontact.

Wat betreft het algemeen beleid

- Het schoolbeleid installeert duidelijke doelstellingen en verwachtingen en communiceert hier doeltreffend met alle teamleden over.
- Het gedeeld leiderschap krijgt gestalte in zelfsturende teams.
- De verschillende communicatiestructuren dragen bij tot een participatieve besluitvorming.
- Door haar daadkrachtig optreden en planmatige manier van werken kan het schoolbeleid de gestelde prioriteiten op een vlotte manier realiseren.

6.2 Wat kan de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De teamleden kunnen de doelgerichtheid en de ontwikkelingsgerichte aanpak versterken door de doelen nog meer te concretiseren en te operationaliseren.
- In sommige stromen kunnen de diverse betrokken teamleden het evenwicht van het aanbod voor het leergebied muzische vorming bewaken en de handelingsplanmatige invulling beter vormgeven.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- De deskundigheid van alle betrokkenen rond muzische vorming bundelen en de teamleden betrekken in het lopende traject met de mentor, het paramedisch overleg en de bruggroep.

Wat betreft het algemeen beleid

- Naast de geplande verbetertrajecten de zaken die goed lopen voldoende kunnen bekrachtigen en borgen.

7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies:

GUNSTIG

- voor de **erkenningvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen'** voor alle structuuronderdelen.
- voor de **erkenningvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'**.
- voor de **overige erkenningvoorwaarden**.

8 OVERIGE REGELGEVING: REGELING VOOR VERVOLG

Op de gecontroleerde overige regelgeving werden door het inspectieteam geen inbreuken voor verder gevolg door de onderwijsinspectie vastgesteld.

Namens het inspectieteam	Voor kennisname namens het bestuur
Marian TEERLINCK de inspecteur-verslaggever	Hilde SCHEERS de directeur
Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de school	